Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 153. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 11-го СЕРПНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 11, 1984 No. 153. VOL. XCI.

ЗАВЕРШУЄТЬСЯ ПІДГОТОВА ДО ДНЯ УНС ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОЇ ОКРУГИ

Філядельфія. — Управа Окружного Комітету Відділів УНС Філядельфійської Округи, яку очолює Петро Тарнавський, інформує, що приготування до заплянованого на неділю, 19-го серпня ц.р., традиційного Дня УНСоюзу поступово завершується. Союзовий День відбудеться на площі Українського Спортового Осередку „Тризуб" у Горшамі, Па., при дорогах Ловер Стейт рд. і Кавнті Лайн рд.

Святочний комітет, до якого крім членів Окружної Управи входять також і члени Управи Осередку „Тризуба", подбав про багату різноманітну програму.

Піднесення прапорів і відкриття відбудеться о годині 1:30 по полудні. Відтак перший раз у Філядельфії буде виступ танцювального ансамблю при УПЦеркві Пречистої Діви Марії в Аллентавні, Па. Опісля буде відзначення 90-річчя УНСоюзу членами Екзекутиви. Для дітей є приготовані різні гри, а для старших забава при звуках оркестри „Вечірня Зірка". Під час дня можна буде виграти цінні експонати. До того Комітет подбав і про те, що дятиме кухня з традиційними українськими стравами, а для спрагнених будуть гарячі і зимні напитки.

До участи в цьому Союзовому Дні Управи Окружного Комітету УНСоюзу і УСО „Тризуб" запрошують громадян філядельфійської метрополії та сусідних місцевостей. Також запрошують членів й громадян сусідних стейтів, а головно сусідні союзові Округи з Ню Джерзі, Ню Йорку і Пенсильванії. Радо Комітет буде вітати членство і представників Українського Братського Союзу, Союзу Українців Католиків „Провидіння" і Української Народної Помочі.

В згаданому святі візьмуть участь члени Головного Екзекутивного Комітету, як також члени Головного Уряду. Коли не дописала б погода, то свято відбудеться на тій же площі в залях модерного спортового клюбу.

Управа Окружного Комітету Союзової Округи понад 30 років була в найкращих відносинах і співпраці з Управою УСО „Тризуба", а коли тризубівці закупили 28-акрову посілість в Горшамі і треба було фінансової помочі, то Союзова Округа по своїй можності домагала дотаціями. А тому, що „Тризуб" дальше має поважне задовження за купно посілости і будови клюбу, то в зв'язку з цим Управа Окружного Комітету рішила весь дохід із Союзового Дня віддати „Тризубові" на сплату мортгеджу.

Щоб можна прийти з фінансовою поміччю для УС О „Тризуба", то апелюємо до української громади Філядельфії й околиці взяти участь у святі і тим допомогти фінансово славному філядельфійському „Тизубові", чотирикратному чемпіонові Америки у футболі.

ЗАКЛИК

ЕКЗЕКУТИВИ УКРАЇНСЬКОЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ

Екзекутива УАКРади закликає оцим членів усіх українських організацій, що входять у склад УАКРади, як також членів всіх своїх відділів на терені ЗСА взяти зорганізовану і масову участь у цьогорічній демонстрації українців Америки проти російщення України, що відбудеться у 20-річчя відкриття і посвячення пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні в неділю, 16-го вересня 1984 року.

Демонстрація у Вашингтоні почнеться в неділю, 16-го вересня ц.р., біля пам'ятника Т. Шевченка при вул. „П" і 22-ій та 23-ій, о год. 10-ій ранку, а після походу до амбасади СССР відбудеться концерт у Кеннеді центрі о год. 3-ій по полудні.

Екзекутива УАКРади доради́ює якнайскорше організувати в поодиноких місцевостях автобуси на поїздку до Вашингтону та замовляти вже тепер квитки на концерт у канцелярії Наукового Товариства ім. Т. Шевченка в Ню Йорку, при 63 4-та вулиця, Н.Й. 10003.

Екзекутива УАКРади надіється, що всі складові її частини подбають про найчисленнішу участь у демонстрації українського громадянства, щоб тим засвідчити свою посідність і єдність у висвітленні української правди перед західним світом. Хай маніфестація 16-го вересня цього року буде гідним продовженням всегромадських протестів проти фізичного нищення України в 1932-33 роках.

За Президію УАКРади

д-р Іван Флис, голова — Ольга Кузьмович, секретар

БІЛИЙ ДІМ ЗАСТУПАЄТЬСЯ ЗА А. САХАРОВИМ

Санта Барбара, Каліф. — Речник Білого Дому, заступник пресового секретаря Леррі Спікс, розмовляючи з групою кореспондентів, заявив, що Уряд ЗСА і президент Рональд Реґен особисто є дуже затурбовані повідомленнями із Совєтського Союзу, що таємний поліційні власті, які „опікуються" академіком Андреєм Сахаровим, допускаються злочину і наказують лікарям застрикувати совєтському вченому якусь дозу спеціяльного наркотику, що притуплює його розум і позбавляє волі спротиву.

При тому Л. Спікс додав, що З'єднані Стейти Америки не отримали достовірних інформацій про стан А. Сахарова і його дружини Єлени Боннер на протязі двох останніх місяців, фактично від хвилини коли А. Сахаров розпочав голодовий страйк з вимогою дозволити дружині поїхати за кордон на лікування. Однак останні повідомлення про насильне впорскнення наркотиків особливо алярмуюче, — заявив Спікс і підкреслив, що Уряд ЗСА вже кілька разів домагався від совєтського уряду, щоб він погодився на допущення політично незаанґажованих лікарів для перевірки стану здоров'я видатного совєтського дисидента і вченого.

„Такий стан не може існувати вічно, що совєти відмовляються дати дозвіл на побачення із Сахаровим і ізолювати його від світу до кінця життя",—заявив речник Білого Дому. Л. Спікс, який перебуває разом з Президентом на його каліфорнійському ренчі додав, що Державний департамент ще раз звернувся до Москви за дозволом на побачення із Сахаровим і очікує тепер відповіді звідтам.

Подібне становище, підтримуючи в тому випадку позицію Уряду ЗСА, зайняли речники американського наукового світу, висилаючи при тому листи на адресу совєтського генсека Константина Черненка з проханням вияснити справу Сахарових, яка поглиблює існуючу кризу між Заходом і Сходом.

СПОРТОВЦІ ЗСА ДАЛІ ДОМІНУЮТЬ У ІГРИЩАХ

Трейсі Руїз (зліва) і Кенді Кості із ЗСА — звані „русалками" — виконують один із рухів у синхронізованому плаванні, здобуваючи золоту медалю.

Лос Анджелес. — Чільне місце поміж різними олімпійськими змаганнями у четвер, 9-го серпня, зайняв фінальний десятизмаг чоловіків, які завершили змагання із середи; 8-го серпня, 110-метровим бігом з перешкодами, скоками з жердкою, метами диском і ратищем та 1,500-метровим бігом. Золоту медалю у цій дводенній завзятій боротьбі здобув уже вдруге медалю англієць Дейлі Томпсон (8,979 точок), срібну — Юрген Гінґсен (8,673) та бронзову атлет із Західної Німеччини Зігфрід Венц (8,412).

Особливо атракційною точкою було вперше введене в цьогорічні Олімпійські Ігрища синхронізоване плавання жінок. Вимоги для атлеток в цій ділянці — це необхідна сила легенів, великі гімнастичні спосібності, талант до мистецтва і передусім гармонійне поєднання і скоординування рухів партнерок як і теж поєднання із ритмом музики.

У цьому фінальному змаганні перемогли три пари жінок: золоту медалю здобула американська пара — Трейсі Руїз і Кенді Кості, які єдині з-поміж усіх змагунок плавали до різного музичного ритму — клясичної музики, „рок енд ролу", джазу і тим подібне; срібну медалю взяла канадська пара Шерон Гамбрук і Келлі Кричка, а бронзову — японська пара — Сако Кімура і Мівако Монтойоші.

У фінальному 200-метровому бігу жінок свою другу золоту медалю, побивши олімпійський рекорд (22.28 сек.), здобула американська атлетка Валері Бріско-Гукс, срібну взяла — американка Флоренс Гріффіт, а бронзова медаля припала Мерлені ОттіПейдж із Джамайки.

Цього дня відбулися також прелімінарні біги чоловіків і жінок на 1,500 метрів, прелімінарні біги жінок на 100 метрів з перешкодами як теж закваліфікування до скоку у височінь. У півфіналах, перемагаючи своїх противників боролися теж американські боксери: Пол Гонзалес, Вирджил Гилл, Стів МекКрорі, Френк Тейт Генрі Тимлен, Тайрел Биґс.

У прелімінарних скоках із 10-метрової платформи закваліфікувалися до фіналів і висунулися на три перші місця: Чі Гонґчу, Китай, Чен Шіюшія Китай, і Мічел Мичел, ЗСА; світова чемпіонка, американка Венді Вайленд теж закваліфікувалася.

Досі американські атлети здобули 59 золотих медалів, 50 срібних і 21 — бронзових, разом 131-ну медалю.

Американські законодатні тіла змінили свою настанову до Сальвадору

Вашінгтон. — На підставі обсервацій журналістів та членів Уряду президента Рональда Реґена як Палата Репрезентантів, так і Сенат змінили тепер свою настанову щодо допомоги Сальвадорові, відколи президентом став Хозе Наполеон Дуарте.

Дуарте одержав тепер куди більше підтримки в Палаті Репрезентантів, а Сенат схвалив пропозицію Р. Реґена дати допомогу для Сальвадору як на економічному полі, так і на мілітарному. Стверджують, що саме постать нового президента Сальвадору Х. Дуарте зробила велику різницю в Сенаті, а за тим і в Палаті Репрезентантів, і виглядає, що Уряд є тепер в куди кращому становищі здобути цю допомогу. Члени законодатних тіл побачили, що Х. Дуарте справді взявся енергічно до реформи військових частин, звільнив спеціяльні екзекуційні відділи, поправив систему судів і в загальному зробив великий поступ у обороні людських прав, брак яких в останніх роках був ключевою причиною спротиву американських законодатних тіл давати яку небудь допомогу для Сальвадору.

У висліді Палата Репрезентантів більшістю голосів підтримала плян Уряду фінансової допомоги для Сальвадору, хоча не у цій височині, як було пропоновано.

Однак, ця схвалена допомога не торкається ні в якому випадку інших країн Південної Америки, зокрема законодатні тіла не хочуть погодитися на пропоновану також президентом Р. Реґеном допомогу повстанцям у Нікараґуа, яким допомагає Сі-Ай-Ей. Демократи уважають, що саме ця справа буде дуже головною тепер у місяцях перед виборами в ЗСА на президента.

ХОМЕЙНІ ВІДПЕКУЄТЬСЯ ВІД ТЕРОРИЗМУ НА ЧЕРВОНОМУ МОРІ

Теґран, Іран. — Іранський диктатор і релігійний фанатик аятолла Хомейні, мабуть зрозумівши серйозність закидів багатьох держав світу, почав відпекуватись від терориму на Червоному морі проти міжнародних торговельних кораблів, які перепливаючи Суезький канал, вніжджають у відкрите море.

Як відомо, невідомі ще терористи пошкодили досі понад 20 кораблів і заставили Єгипет, який фактично відповідає за безпеку поїздуж каналом, звернутися до Уряду З'єднаних Стейтів Америки й деяких інших держав за допомогою у виловленні мін на Червоному морі і розкритті терористичної сили, яка тим каригідним ділом займається. Чому Хомейні? Цілком просто. Речники його уряду, коли були пошкоджені перші кораблі, позитивно висловилися про терористичну діяльність і заявили, що її напевно переводять „оборонці Ісляму". Офіційні чинники Ірану одним словом підтримали морально каригідну діяльність терористів і з цього був зроблений висновок, що підкладанням мін займаються висланці Хомейні.

Заперечення аятолли Хомейні про участь Ірану в цих терористичних акціях було передане через крайову сітку телевізії і радіо і через іранське пресове агенство. Окреме повідомлення в цій справі було розіслане в Теґрані усім представникам амбасад і консулятів. Радіова передача виступу Хомейні була ще й тим цікава, що раніше ходили поголоски про його смерть, систематично заперечувані представниками іранського уряду. Офіційне становище в цій справі зайняв також другий високий речник Ірану прем'єр-міністер уряду Мір Гуссейн Моссові й інші представники режиму Хомейні.

Не зважаючи на офіційне заперечення безпосередньої участи Ірану в терористичній акції, Хомейні і його спільники далі симпатизують з терористами, які, на їхню думку, „ведуть святу війну проти капіталістичних держав і їхніх спільників".

Вміжчасі роботи над виловлюванням мін на Червоному морі розпочалися з допомогою американських морських піхотинців, спеціялістів цього діла і спеціяльних гелікоптерів, що їх Пентаґон перекинув до Єгипту. Інші особи, особливо єгипетська й американська розвідка, пробують встановити походження терористів і їхню ціль.

У Буенос Айресі помер Василь Косюк

Буенос Айрес, Арґентина. — З Буенос Айресу напліла вістка, що там у середу, 8-го серпня 1984 року на 62-му році життя помер св.п. Василь Косюк, голова Центрального Товариства „Просвіта" колишній голова Української Центральної Репрезентації, старшина І Української Дивізії — Української Національної Армії, визначний політичний і громадський діяч, на протязі багатьох років його перебування в Арґентині.

Св.п. В. Косюка знали широкі кола української громади у цілому вільному світі, бо він був кожночасним делегатом з Арґентини на Конгресах СКВУ та брав активну участь у його працях.

Покійний залишив в жалобі дружину Параскевію і родину в Україні, ЗСА, Канаді і в Арґентині, як також численних друзів та побратимівдивізійників.

МАТИ АНАТОЛІЯ ЩАРАНСЬКОГО заявила, що він тепер перебуває у в'язниці Христополь у Татарській республіці на гострому режимі, що значить, що йому можна бачитись з родиною лише один раз в році, як також зменшено йому кількість їжі, можливости прорухy і переписки. Вона саме повернулася з Христополю, де старалася здобути побачення зі сином. Діставши, однак, виснення в'язничої сторожі, що Щаранський провинився проти ближче неозначених в'язничних приписів і тому йому загострили умовини.

Квестіонують фінанси Дж. Ферраро

Вашінгтон. — Вашінгтонська Правнича фундація звернулася до Департаменту справедливости і до Комісії етики в Палаті Репрезентантів з проханням перевірити фінансовий стан демократичної конгресменки Джералдін Ферраро.

За твердженням цієї Фундації Ферраро, подавала неправдиві дані про свої фінанси на протязі її шестирічного урядування як конгресменки Квінсу, Н.Й. В своїй скарзі Правнича фундація твердить, що Дж. Ферраро, демократичний кандидат на віцепрезидента країни у виборах 1984 року, затаїла інформації про бізнес — нерухомого майна її чоловіка Джана Заккаро, якого вона є співвласником.

Джералдін Ферраро твердить, що вона не знала про мультимільйоновий розмах бізнесу нерухомого майна компанії, її та її чоловіка, що включає 20 будівель з мешканевими апартаментами та кількома комерційними будівлями — сказав Пол Каменар, екзекутивний директор Правничої фундації.

Дж. Ферраро не подала інформацій про фінансові прибутки свого чоловіка у річному фінансовому звіті, що є обов'язковим для членів Палати Репрезентантів, згідно з законом з 1978 року.

В заяві Правничої фундації випадку, що, як виладає, Дж. Ферраро неправильно рапортувала про свої прибутки, як наприклад, продаж нерухомого майна, щоб заплатити борг в сумі 134,000 дол., позичку, яку вона отримала від

(Закінчення на ст. 4)

Міст, проєктований фірмою Френкленд-Лінгард, відзначений як найкращий будівельний осяг року

Ню Йорк. — Престижевий технічний журнал „Будівельна інженерія" за липень 1984 року подає як першу і головну статтю детальний опис моста, що саме закінчено будувати через ріку Міссісіпі біля Ню Орлінс, який відзначено як найкращий інженерський осяг 1984 року.

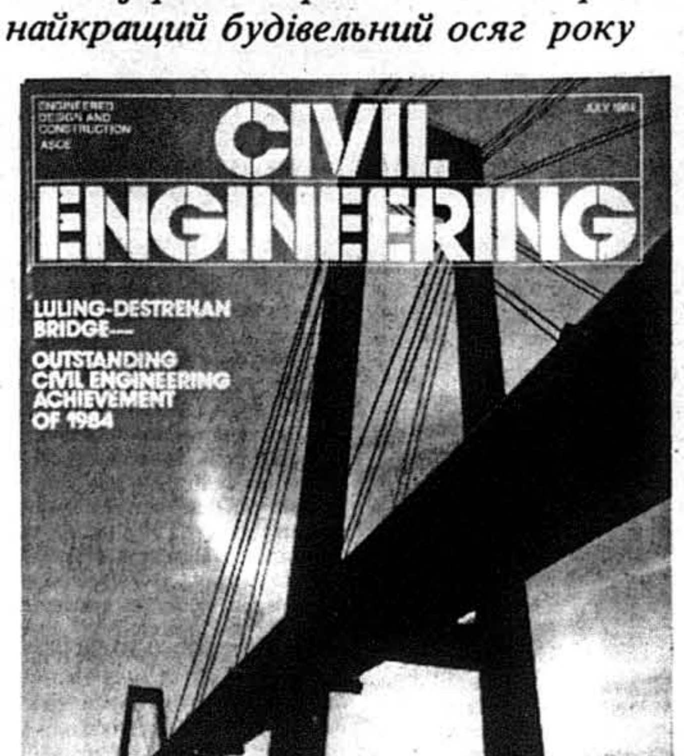
Це є перший міст на високій площині, побудований при допомозі каблів, рекордової в ЗСА довжини — 4,8 миль. Зложений із сталевих частин він є відпорний на бурі та ураґани, які навідують ту частину країни.

Міст має назву „ЛюлінгДестреген" і його відкрито для переїзду 9-го жовтня 1983 року.

Визначення того моста найкращим осягом будівельної техніки на 1984 рік є рівночасно великим осягом для українців, які були його творцями.

Як згадувано у „Свободі" з минулого року, проєкт того моста виконав інж. Евстахій Ярош, головний інженер і віцепрезидент фірми Френкленд-Лінгард в Ню Йорку, президент якої є інж. Мирон Лепкалюк, широко відомий в українській громаді.

Міст цей був відзначений

Заголовна сторінка журналу „Будівельна інженерія" за липень 1984 рік.

Американським товариством будівельних інженерів (American Society of Civil Engineers) на конвенції в Атланті, Джа. Інженери Лепкалюк і Ярош є дійсними (fellow) членами того товариства.

У СВІТІ

ПОЛЬСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ „СОЛІДАРНІСТЬ" стоїть тепер в обличчі ще більшого розколу та різниці думок її провідників, відколи польський уряд на підставі проголошеної амнестії звільнив цілий ряд передових членів „Солідарности". В часі їхнього ув'язнення організація послабла та створилися численні фракції, а ті, які були на волі, почали виказувати апатію та втому постійними конфліктами з урядовими чинниками.

ДВА СОВЄТСЬКІ ВІЙСЬКОВИКИ, які були в'язнями афганських повстанців та на підставі їх умови з Швайцарією перебували останні два роки на її терені, постановили повернутися до СССР. Два інші полонені висловили бажання залишитися у Швайцарії, а один втік з табору для полонених у 1983 році і просив дозволу залишитися в Західній Німеччині.

ДВА ІРАНСЬКІ ПОЛІТИКИ, які захопили літак із 300 пасажирами, випустили усіх на летовищі в Римі та заявили, що вони є проти уряду Хомейні і тому хотіли залишити Іран. Літак був в дорозі до святих місць Мекки і Медіни в Савдійській Арабії. Всі пасажири і терористи, яких ніяка політична група не хоче визнати як своїх, залишили літак в Римі виснажені, але в повному здоров'ї.

НА ФРАНЦУЗЬКІЙ РЕВ'ЄРІ молодий член нео-нацистської організації признався до того, що він забив 75-річну жінку лише тому, що вона була жидівкою. Убита втратила цілу свою родину у концентраційних нацистських таборах.

МОСКОВСЬКИЙ ЩОДЕННИК „Ізвєстія" подає свою інтерпретацію випадку, який трапився в Ленінграді, де побили члена американської морської піхоти, що служить на терені амбасади. „Ізвєстія" твердить, що він був п'яний і зухвалий і тому поліція мусіла його „присмирити".

ІРАН ЗАСУДЖУЄ ЗСА І ІЗРАЇЛЬ за те, що вони, мовляв, підложили міну у Червоному морі, щоб в цей спосіб боронітися перед закидами, що знищення 13-ох кораблів з оливою в останніх тижнях — це їхня робота.

В АМЕРИЦІ

ЄПИСКОП ДЖЕЙМС В. МЕЛОН, президент Крайової конференції католицьких єпископів опрацював розпорядження для єпископів, в якому забороняється їм виступати прилюдно проти або за політичних кандидатів у близьких виборах. Проєкт становища Католицької Церкви також остерігає політичних кандидатів використовувати для своїх виборчих цілей провідників Католицької Церкви.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ДЕПАРТАМЕНТ судівництва рішив точно прослідити справу республіканського сенатора О. Гетфілда, дружина якого одержала 40,000 долярів від грецького багача, що в заміну а це одержав мешкання у славному комплексі Вотерґейт у Вашінгтоні. Одночасно сенатор М.О. Гетфілд почав активно піддержувати того грецького магната в його плянах побудувати нафтові проводи в Африці. У короткому комунікаті сенатор М.О. Гетфілд стверджує, що фінансові справи його дружини, а його політичні не мають одні з одними нічого спільного.

МІНІСТЕР СКАРБУ ДОНАЛД Т. РІҐЕН заявив, що, якщо президент Рональд Реґен буде перевибраний, Уряд не буде старатися пов'язати підвищення податків із зміною способу їх виплачення. Також він не суґерує підвищення податків у 1985 році, а найскорше у 1986.

АМЕРИКАНСЬКА ЮНІЯ поштових робітників запротестувала проти того, щоб підвищити платні для групи високих урядовців, а рівночасно заморозити платні для поштарів й інших звичайних поштових робітників.

СЕНАТ ПЕРЕГОЛОСУВАВ ПОЛЕГШУ ДЛЯ ЖІНОК в одержуванні пенсій соціяльного забезпечення так для себе, як і для своїх мужів. Зміни у виплачуванні тих пенсій були прихильно підтримані і в Палаті Репрезентантів і в Сенаті обидвома політичними партіями, а відповідний законопроєкт в Сенаті спонзорувала кандидатка на віцепрезидента від Демократичної партії Джералдін Ферраро. Зміни торкаються в першу чергу поправи пенсій для жінок і вони є ще одним ступенем у боротьбі за рівні права жінок.

ЯК ПОКАЗУЮТЬ ДОСЛІДИ, азбест уживають куди більше у будові публічних і приватних будинків, як це загально відомо. Це може викликати загальну здоровельну проблему і тому цією справою турбується тепер Агенція охорони довкілля. Доказано також, що в багатьох будівлях частини азбесту падуть з уваги на зміни в температурі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Унікальна система в СССР

Державний департамент повідомив усі туристичні агенції у ЗСА, щоб перестерігали людей, щоб вони не їхали до Ленінграду, бо там може чекати їх велика неприємність. У минулому тижні три совєтські поліціянти напали на вулиці цього міста на американського моряка, який вийшов був із американської амбасади, перевернули, побили і забрали на поліційну станицю, з якої після кількох годин звільнили. На гострий протест амбасади совєтські власті виправдувалися, що той моряк був п'яний і „поводився по-хуліганськи", але сам моряк і американська амбасада рішуче цьому заперечили. Не можна повірити в совєтську версію про „хуліганську" поведінку американського сержанта, бо це не був перший такий випадок: На протязі останніх трьох місяців подібні „інциденти" трапилися у Ленінграді вже тричі.

Майже одночасно секретар справедливости Вілліям Смит у промові на форумі Американської адвокатської палати поінформував присутніх, що 20 азійських і африканських країн отримали листи, підписані американським Ку-Клакс-Кленом з погрозами проти совєтських легкоатлетів, якби вони взяли участь у теперішній американській Олімпіяді в Лос Анджелесі. Смит, голова американського судівництва постать, член Уряду, запевнив, що Ку-Клакс-Клен тих листів не писав, а були вони пофальшовані тим центром міжнародного тероризму, яким є совєтський союз КГБ (Комітет Государственной Безопасності). Смит добавив, що самі азійські і африканські власті мусіли прийти до правильного висновку щодо авторства тих погрозливих листів, бо ні одна з тих країн не приєдналася до совєтського бойкоту Олімпіяди.

Ці два, ніби відірвані один від одного, випадки насправді тісно взаємно пов'язані. Вони належать до системи, яка панує в СССР, до цієї системи, яка не має собі рівної ні в одній іншій країні світу, навіть у комуністичних, сателітських державах. Це система, оперта на терорі, підслухуванні, донощицтві всіх проти всіх, засекречених судів, спільної відповідальности всіх членів родини та приятелів за провину однієї особи, система шпигунства державних властей супроти власних громадян та відношення державного апарату до громадян, як до невільників і потенціяльних злочинців. Тому в усьому культурному світі глузують із совєтської казенної пісеньки, в якій кажеться, що „нет другой такой страни у мірє, где так вольно дишет человек". До існуючої у СССР системи належить теж безперервна забріхана пропаганда, яка намагається виправдати державний монополь продукції і розподілу, чому в СССР нема найпримітивніших ужиткових предметів. Наші туристи, вертаючись із прогулянок до СССР, оповідають, що їхні свояки пояснюють, чому всі крамниці порожні: „Бо совєтський уряд допомагає всім народам у світі". Чим допомагають?! Присилають зброю, старшин і підстаршин для вишколювання комуністичних партизанів, підтримують хронічно збанкутовану Кубу й Південний Ємен, експортують товари за кордон, яких не можна набути в СССР, щоб дістати тверду чужинецьку валюту, і кормлять своїх громадян брехнями. Величезна більшість підсовєтського населення знає, що совєтська преса й офіційне аґентство ТАСС — забріхані і вірити їм не можна.

Роналд Реґен назвав був раз СССР „злющою імперією". Кремлівські володарі не забули йому цього й тому ставлять тепер ставку на демократичну листу у президентських виборах ЗСА. Але святу правду каже приповідка, що „до часу дзбанок воду носить", і що „млин Господньої справедливости меле поволі, але певно" Колись, у 1930 роках Владика Іван Бучко так зареаґував на осланлену польську поліційно-військову еспедицію, відому під назвою „пацифікація": „Держава, яка б'є палицями власних громадян, не всилі довго вдержатися". В історії поняття „довго" чи „коротко" може різно означати. Але нема сумніву, що держава, в якій поліція нападає на вулиці міста і побиває чужинецьких вояків та розсилає по світу фальшивки, щоб сіяти заколот — держава з такою унікальною системою може поставити на ноги могутню збройну силу, але все одно — скорше чи пізніше мусить розвалитися, бо такий Божий і неписаний людський історичний законом.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ДИРИҐЕНТ ПРО УКРАЇНСЬКУ МУЗИКУ

(Інтерв'ю з мистецьким керівником і диригентом симфонічної оркестри Фейрфаксу — Вілліямом Гадсоном, що його перевів Андрій Білик)

II

П.: Скільки необхідного часу для підготування такого концерту, як „Музичний поклін української культури", який відбудеться 16-го вересня?

В.: Часу для репетицій завжди не вистачає. Я не знаю такої оркестри яка б мала досить часу для репетицій. Я завжди починаю по змозі якнайраніше і намагаюся відбувати репетиції по змозі якнайефективніше. Наша оркестра має встановлений порядок — музиканти знають, що повинні підготувати свої партії перед початком загальних репетицій. Ми даємо їм їхні партії заздалегідь перед репетиціями і вони вивчають їх вдома. Тому, коли вони приходять на репетиції, ми не маємо проблеми з непідготованими музикантами. Ми тільки займаємося стилістичними і виконавськими аспектами музики.

Щодо концерту „Музичний поклін української культури" 16-го вересня в Культурно-Мистецькому Центрі імени Кеннеді, то оркестра отримає оркестровки музичних номерів протягом першого тижня у серпні і перша повна репетиція відбудеться приблизно в половині місяця. Спочатку, ми здійснимо прочитання всіх музичних точок програми, щоб познайомитися з темами. А після цього, ми зосередимося на певній ієрархічності найбільш складних музичних точок. Вони матимуть перевагу в наших репетиціях. Над ними ми працюватимемо найбільше. Якщо якась із секцій оркестри виявиться слабкою, ми відбуватимемо з нею окремі репетиції. Таким чином ми посилюємо слабі частини оркестри. А з деякими музикантами я працюю індивідуально, я говорю з ними індивідуально, а після того, ми робимо зведену репетицію, під час якої об'єднуються всі складові частини оркестри.

П.: У зв'язку з цим мені приходить на думку, що перед початком репетицій ви сам напевно присвячуєте надзвичайно багато часу на вивчення музики, виправлення помилок тощо...

В.: Це правда. Щоб успішно розпочати першу репетицію, я мушу ґрунтовно познайомитися з партитурами. На першу репетицію я мушу прийти добре підготованим. На це необхідно присвятити дуже багато часу. Звичайно, було б добре вивчити напам'ять кожну ноту партії кожного інструменту. Але, це не завжди цілком вдається. Отож, ви повинні знати партитуру настільки добре, щоб не зосереджувати всю вашу увагу на читанні нот. Ви повинні знати музику настільки добре, щоб ви змогли розвинути стилістичний задум, з'ясувавши чого ви хочете в розумінні темпу, балансу, фразування, тембру тощо...

П.: На ваш професійний погляд, що ви гадаєте про хор „Думку" солістів — Ренату Бабак і Андрія Добрянського, як ваших співробітників?

В.: Рената Бабак є одним з найкращих мистців світового маштабу. Звичайно, вона не потребує мене для ствердження цього очевидного факту. Вона мала достатньо захоплених відгуків протягом її довготривалої кар'єри у Великому Оперному Театрі в Москві, З'єднаних Стейтах Америки і по всьому світу. Вона є власницею одного з найкращих голосів нашого часу. Її голос захоплює і хвилює. Вона має могутній голос і вона користується ним з великою переконливістю, щирістю і емоційністю. Але крім того, вона є людиною з якою приємно співпрацювати. Вона повністю віддана досконалості і вона досягає її без почуття вищости свого „я".

Мені майже ніколи не доводилось зустрічатися з такою людиною, як Рената Бабак, яка віддає себе музиці до повного самозабуття. Вона не тільки приймає, але і вітає критику. Вона хоче критики. Вона прагне досконалої мистецької творчости. Вона є однією з найбільш безкорисливих і чесних людей, яких я будь-коли зустрічав. Співпраця з нею була для мене великою приємністю, бо таких, як вона серед музикантів і зокрема співачок — дуже мало. Співачки мають тенденцію до вередливости. З ними важко співпрацювати. Це не тільки мій особистий погляд, це загальновідомий факт. Співачки бувають дуже капризні. Одначе з Ренатою Бабак можна чудово співпрацювати, бо вона має чудовий характер.

Соліст Метрополітен Опери Андрій Добрянський є справжній професіонал. Приходить на репетиції добре підготований і в надзвичайно доброму настрої. Має прекрасне почуття гумору, любить жартувати. Одначе, це не

(Закінчення на ст. 3)

Іван Боднарук

ПЕРВОПОЧИНИ ВІЙСЬКОВОГО РУХУ В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

На початку серпня 1914 року, безпосередньо після вибуху Першої світової війни, Головна Українська Рада покликала до життя Українську Бойову Управу, яка очолила УСС, що першу новітню збройну одиницю, що їй судилося відіграти почесну і важливу ролю у визвольній боротьбі українського народу. В 1984 році минає 70 років з часу утворення цієї збройної формації. Саме 10-го вересня минуло 70 літ, як Українські Січові Стрільці вийшли на фронт боротьби проти царської Росії. Створення Леґіону УСС дало початок відродження модерної української збройної сили, яка винесла на своїх раменах весь тягар боротьби за українську державність.

Під час організації Леґіону УСС Пласт дав йому все своє здібне до зброї юнацтво разом із виховниками. Пластуни у рядах УСС, як старшини чи стрільці, були не тільки зразковими вояками, але й співтворцями новітньої ідеології українського вояка.

Тому, що Львів уже 3-го вересня 1914 року зайняли росіяни, Усуси переїхали із Стрия на Закарпаття, де в Горонді і Страбичеві перейшли початковий вишкіл. Австрійське командування навмисне кинуло на латання фронту невишколених, погано узброєних, без постачання і санітарної опіки УСС-ів. Воно думало, за підшептами поляків, знищити зовсім ідейне молоде стрілецтво, тому поділило його на двадцятки й вислало у вороже запілля на партизанку. Але стрільці, здебільшого колишні пластуни, що знаменито орієнтувалися в терені, наче на перекір австрійському командуванню і полякам, не тільки самі повернулися, але ще й привели з собою російських полонених солдатів. Австрійсько-польська влада вела проти УСС завзяту кампанію. В обороні стрільців став лише архикнязь Вільгельм Габсбург (полк. Василь Вишиваний), який навіть у 1918 році став на чолі стрільців і пішов з ними в Україну. В Україні він найшов свою батьківщину й заради неї порвав із своїм батьківським домом. На власне бажання став він з весною 1918 року комендантом УСС.

Головна Українська Рада, згідно з ухвалою українських нотаблів з 1912 року, станула по боці Австрії, проти російської імперії. Тому разом з Бойовою Управою видала вона 6-го серпня 1914 року мобілізаційний заклик, на який зголосилося на протязі трьох років понад 25 тисяч добровільців та поплили жертви на бойовий фонд.

Дня 10-го вересня 1914 року перша сотня Усусусів, під командою сотника Василя Дідушка, пішла на фронт, на верхів'я Бескиду, щоб загородити шлях наваді ворога на Закарпаття. Тут, на Бескиді і під Верецками, у першому бою проєлавили вони Українське Січове Військо й українське ім'я. Бої в Карпатах, особливо на горі Маківці, вкрили Усусусів безсмертною славою. Після цього австрійський генерал висловив стрільцям найвище признання, кажучи: „Народ, що має таке хоробре вояцтво, як УСС-и, може гордо глядіти у своє майбутнє!" І. Франко говорив стрільцям: „Ви є дзеркалом моєї душі й моїх стремлінь!"

Заслуга УСС-ів не тільки в започаткуванні збройного чину. Вони відновили вояцький дух у нашому народі, що вже був зовсім занепав. Члени цієї формації не припинили боротьби за українську незалежність і після поразки Визвольних змагань, а продовжували її чи то в рядах УВО й ОУН, чи інших політичних середовищ. Російська армія, коли йшла на Галичину, планувала знищити всі наші досягнення в Австрії. І тому наші брати під Австрією добровільно організували свою збройну силу, щоб не тільки боронити тих здобутків, а й боротися за національне визволення.

Бачачи несвідомість серед широких мас українців по той бік Збруча, Усусуси включилися там у культурно-освітню працю, основуючи освітні гуртки й організуючи школи. На довгому шляху боротьби за українську державність складали стрільці жертвенно своє життя. Їх геройські чини оспівані в думах нашого часу і найкращих піснях, наприклад, в Романа Купчинського в „Ніби сниться".

Ніби сниться:
Бескид, сніговії,
Темні бори,
Розбиті хати,
І розгублені в зворах надії,
І хрести, і хрести,
і хрести...

А там наступ,
Усміхнені гори,
Понад ними веселка сторіч,
І нечувана пісня бадьора
Про червону калину і Січ.

Ніби сниться:
Збруч річка глибока,
Пшениці і вишневі сади,
І країна далека, широка,
І ряди, і ряди,
і ряди...

(Роман Купчинський: „Ніби сниться..")

Геройські чини Усусусів описані також у численних споминах інших учасників. Вони ввійшли у світлу історію наших Визвольних Змагань, на їх славних перемогах прийшов державний чин 1-го Листопада у Львові, вони дали цілющу поживу для освідомлення цілого українського народу, збудивши в ньому визвольний вогонь, що ніколи не згоряє та, як легендарний Фенікс, відроджується на попелищах, пригадуючи світові невмирущу дію Української Державности. Це на їх геройських чинах, задивлені у храм української держави, кривавились вояки українських національних армій у Другій світовій війні й такі ж безприкладні герої Української Повстанської Армії та зростаючої когорти національного спротиву на землях України під совєтською займанщиною.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про олімпійські настрої нашого сусіда

Звичайно, літніми місяцями ми, мешканці східнього побережжя ЗСА, чекаємо нетерпеливо і зі справжньою радістю холодного вітру нашого сусіда — Канади, бо він приносить полегшу у вологості та обниження температури.

Але зовсім інакше представляється справа, коли цей холод не в температурі, а в настроях і коли вам від нього стає моторошно на душі.

Таким холодом повіяло в канадській пресі із першим днем XXIII Олімпійських Ігриш. Уже опис відкриття Олімпіяди у престижевому щоденнику „Глоб енд Мейл", що розходиться по всіх провінціях Канади, який вийшов з-під пера двох визначних журналістів був повний іронічних натяків, а то й неначе ворожости і нам було прямо ніяково це читати. Там говорилося про „зухвалу пропаганду ЗСА, а не святкування міжнародних змагань", про „Голливуд у найбільше несмачній формі", порівнювали ствердження творця модерних Олімпійських Ігриш П'єр де Кубертена, що „найважливіше є не перемогти, а чесно боротися", до слів тренера американського футболу Вінса Ломбарді, що „перемога не є все, але вона є одинокою річчю, яку треба осягнути".

Розуміється, ніхто також не забув пригадати, що частиною американської духовости був сумний випадок у навечер'я відкриття, коли якийсь божевільний осібняк в'їхав автом на вулиці Лос Анджелесу, у групу пішоходів. Можна собі уявити як із тих заяв зраділи всі журналісти СССР, яким не треба було нічого іншого, як лише зробити точний переклад статтей з канадської преси.

І хоча відтак деякі з читачів відгукнулися на цю холодну ворожість негативно пишучи листи до редакції про „крикливий протиамериканський натріотизм" і „перестарілий патріотизм", то неприхильний холодний настрій поширився немов пошесть і навіть місцева, мала преса, як ось, наприклад, „Калґарі Геральд" почала співати таку саму пісеньку. Там у редакційній статті ми читали про це, що на Олімпійських Ігрищах існує в пресі, радіо і телевізії немов лиш одна нація, а 139 помилено і що американська заrозумілість немає меж.

А тим часом надармо шукали ми по всіх канадських телевізійних станціях, щоб слідкувати точно за перебігом змагань бо вони в більшості передавали це, що торкалося учасників з канадських змагунів. Ось, наприклад, перемогу канадських весля́рів ми бачили в повних деталях п'ятикратно одного дня, але всі успіхи американських спортовців подавалося лише „телеграфічним" способом. Отже, здається, немає чого канадцям так дуже критикувати за патріотизм американців, коли вони показують його також.

А вже зовсім не на місці було порівнювати одне із привітань Роналда Реґена в часі відкриття Олімпіяди до часів Гітлера і Олімпійських Ігриш в Берліні у 1936 році тому лише, що виконавці піднесли одну руку вгору, наслідуючи привіт Статуї Свободи.

Цікаве, що після декількох успіхів канадських спортовців та здобуття кількаканадцятьох медалів холод немов дещо злагіднів у всіх засобах публічної інформації. Значить, коли „ми" горою, тоді все інакше виглядає?

Але це, сталося у першому тижні і це, що було поміщене у пресі, вже відкликати чи змінити не можна. Тому хоча як тут у ЗСА вітаємо з вдоволенням холодний вітер з Канади у літніх місяцях, такий непривітливий як літом цього року може викликати настороження і переконання, що навіть температуру встановляють політичні чинники.

О-КА

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Рецензії на виставку А. Оленської-Петришин в Бельгії

У з'язку з виставками картин Аркадії Оленської-Петришин, які недавно відбулися в ґалеріях БП в Антверпі і Брюсселі, Бельгія, появилося багато згадок, репродукцій картин та позитивних рецензій в місцевій пресі. Стефан Рей в „Ешо де ля Бурс", Брюсель, 15/17-го травня 1984 року, пише: „Браво, десять разів браво для Аркадії Оленської-Петришин! Яка веселість, яка здібність, яке сяєто кольорів! Американка, зачарована певною екзотичною розлинністю, вона своїми кактусами... розкриває для нас вид на барбарійський краєвид. Мисткиня народилася в Україні... Її кольори є живими та радісними, без того щоб бути крикливими... Її огороди, які для ніг і рук, які хотіли б перебратись через них, були б безжалісними своїми шпильками, але для очей є винятково ніжними. Радісна веґетація незвичайної природи, рослин, які творять мрійливий, майже магічний фон, нагадують нам дорогоцінне каміння у скринях Алі Баби. В присутності глядача вони мають також

(Закінчення на ст. 3)

Роман Іваницький

СПОМИН З—ПІД БРОДІВ

Коли наша „Дивізія" попала в большевицьке оточення під Бродами, то багато вояків було забитих або ранених. Наша частина знаходилась на відкритому полі так, що ворог мав нас під обстрілом з різної зброї.

День був погідний і це теж сприяло ворогові нас добре бачити. Наша ціль була, щоб перейти, а властиво розбити большевицьке оточення, що залягло на залізничній лінії Золочів-Львів. Ми опинились біля розбитих танків і наскоро умовились, що за всяку ціну мусимо їх на залізничній дорозі розбити, хоч і сподівались великих втрат. Але іншого виходу не було.

Наша частина складалась з яких 120 стрільців і одного старшини. Ми були з різних полків і сотень. Приказ був: бігом у сторону залізничної дороги і стріляти чим можна, щоб ворог уступав. І так сталось, що під нашим обстрілом большевики розступились і нас частина перейшла, але напевно багато залишилось там назавжди. В такій ситуації нема можливости бачити всього.

Коли я видістався з оточення, перебіг якийсь час і знеможений до краю, впав я між велику траву, щоб відітхнути. Треба знати, що ми вже другий день і дві ночі нічого не їли і не пили. Так що сил не було. Поруч мене, перебігали стрільці. Я теж останками сил підвівся, вже оточений за ними. Недалеко під горбом було село Княже. І я приволікся до села на його краї. При останній хатині сховався в городі, там і нікого чути було, тільки квочка з малими курчатами безжурно порпалась під хатою.

Нам було відомо, що за тим горбком є ліс і там кінчиться оточення. Мене здивувала тиша. В мене одиноке бажання — перейти гору. Я тільки підвівся, аж тут стріли на мене з іншої сторони, де далеко були дерева. Я зорієнтувався, що то на дереві сидить „гострий стрілець" — большевицький снайпер, і він мене має на своїм далековиді. Я тоді ще глибше приліг до землі і думав, що робити. Голим оком я його не бачив, але по стрілах знав, в котрому місці він сидить. І прийшла мені думка: скільки стрілів він має в одному „ладунку". Як він буде знову ладувати кріса, то я тоді рушу вгору до лісу. Я підніс голову, а він знову зачав стріляти і то кулями, що розриваються. Я нарахував п'ять куль. Перехрестившись, я шосили почав бігти на гору в ліс. Він знову ладував і стріляв за мною, але молитва до Бога мене врятувала.

Коли я забіг в ліс, стрінув я другого дивізійника, що лежав лицем до землі. Я був певний, що він неживий, але коли я його порушав, на мою радість я побачив, що він був тільки докраю виснажений. Я сів біля нього відпочати, але недовго, бо догадувались ми дальшого наступу большевиків. Ми пішли лісовою доріжкою, знаючи, що ми вже поза оточенням. Поперек доріжки лежали зрізані — досить грубі — дерева на те, щоб стримати наступ танків. Не знаю котра сторона це робила: Наша Дивізія чи ворог. Вкоротці ми зайшли на лісову поляну і побачили хатину по протилежному боці, хатину на краю лісу, і завважили що біля хати ходить господар. Певні ми були, що він українець, тому кажу моєму побратимові, щоб мене в разі потреби охороняв, а я піду розвідати дещо і попрошу щось їсти.

І так сталось. На велику радість господар розказав нам, що недавно відійшла большевицька патруля і він дасть нам підкріпитися. Ми поїли смачного чорного хліба і напились квасного молока. Ще хочу зазначити, що між лісом тягнулась довга поляна. Нараз ми почули шум. Коли ми глянули з-поза хати, зауважили, що посуваються танки й іде військо, але ми із-за віддалі не знали чиє це військо. Присіли за деревами і чекали, доки не побачимо, хто це. Вкороткі ми побачили, що це німці і ми вийшли до них. Нас закликав старшина, що мав на рукавах відзнаку „Африка Корпс" і спитався: хто ми. Ми їм розказали, що ми з Української Дивізії і вийшли щасливо з оточення. Тоді вони питались, як давно і як далеко ми відійшли від оточення і яка зброя переважає в большевиків. Ми їм усе розказали і мене призначили біля найстаршого старшини за перекладача, а мого друга дали за другого стрільця до кулемета.

І так ми вперше опинились у танковій частині. Нам казали іти за танками з іншими вояками. За яких десять хвилин маршу ми вийшли на відкриту поляну в роді малої гори. Танки були скупчені. На приказ — показом рук — старшини, який їхав на танку, танки зайняли становища наліво і направо і в тім моменті почали стріляти і посуватись вперед, а ми за ними. На наше здивування, як ми перескакували большевицькі окопи, ми побачили повно забитих, ранених і живих з ворожої сторони.

Я збирав полонених набік і нашвидку випитувався про їх становища. Переважно, це були молоді вояки — українці. Враз я побачив вбитого вояка. Коли приглянувся йому ближче, то пізнав, що він дивізійник; обличчя було в нього розбите. Як мені сказали полонені, то його побили лопатою, бо політрук сказав, що кулі йому шкода. Між іншим, я розпізнав того вбитого. Він був цей, з ким ми разом готовились до пробою з оточення.

Танки дальше наступають і ми мусимо йти за ними. Як ми дійшли до вершка гірки, то в долині знову показався ліс. Хочу зазначити, що танкова частина мала на гусеницях віз з Червоним Хрестом, що сховався за другий горбок. Коли ми дійшли до лісу, раптом посипались на нас гурагані стрілів з різної зброї, а головно гранатометів. Ми сховались при вузькій лісовій доріжці. Старшини по одній стороні, а я з кількома вояками німцями по другій. Я пригадав собі, що як мене большевики заберуть в полон, то так розправляться як з тим дивізійником, що там позаду лежить. У дусі я висказав просьбу: „Боже, щоб я був ранений". З тією думкою, що віз з Червоним Хрестом мене врятує. В тім моменті падає між нас граната і бачу німці ранені та кричать немилосердно. Один вигукує: „Моя мамо", другий — „Моя жінко". Я кричу до старшини, який на протилежній стороні, що я іду до санітарів. Схилившись, чимскорше подався я до санітарів і кажу їм, що там є ранені. Санітар показує мені на руку і каже: а що є з тобою? Я дивлюсь, а мені з лівої руки струмом тече кров, чого я не був свідомий. І санітар каже мені кидати зброю біля нього і йти до воза з Червоним Хрестом, що є за гіркою. Як я прийшов до воза, щойно відчув біль у правій нозі. Приглядаюсь, а моя ціла литка також вирвана до кости.

Так я випросив у Господа ратунку два рази в одному дні, за що дякую Всевишньому і буду дякувати до кінця мого життя. По перев'язанні ран повний віз із раненими подався на захід, за польовим шпиталем. Але, що ми

(Закінчення на ст. 3)

Кінцевий іспит у Школі Українознавства Осередку СУМ

З черги 17-ий матуральний іспит в Школі Українознавства Осередку СУМ в Ню Йорку відбувся в травні ц. р.

До матуральних іспитів приступили учні, які успішно закінчили 12-ту клясу навчання українознавчих предметів за програмою Шкільної Ради: Боднар Теодор, Ґбур Марійка, Дусанівський Олег, Йогобовська Таня, Куземчак Ярослав, Микитин Михайло, Мочара Роман, Новаківська Люба, Плісак Петро, Решітник Орест, Саварин Оксана.

До іспитової комісії належали: педагочічний дорадник Шкільної Ради д-р Олександер Лужницький, предсідник; директор Павлина Андрієнко-Данчук, заступник; учителька Маруся Данчук-Решітник, мгр Іван Кобаса, учитель Корнель Василик—члени Іспитової комісії.

Школа Українознавства СУМ в Ню Йорку

У четвер, 10-го травня, в год. 2-ій по полудні, в залі Визвольного Фронту, при 136 Друга авеню в Ню Йорку розпочато іспити молитвою; директор привітала іспитову комісію, учнів-матуристів, представила теми письмового іспиту, подала інформації, зв'язані з іспитовими вимогами та побажала успіхів. Першим письмовим іспитом була українська література, провадила проф. Павлина Андрієнко-Данчук.

В п'ятницю, 11-го травня, відбулися письмові іспити з історії України, провадив мґр Іван Кобаса, та з української культури, провадила учителька М. Данчук-Решітник.

Усні іспити з української мови, літератури, історії України, української культури й географії України відбулися 17-го травня ц. р., розпочато їх год. 2:30 по полудні, закінчено в год. 7-ій вечора.

Голова Іспитової комісії д-р О. Лужницький, прочитав висліди матуральних іспитів, привітав матуристів і побажав успіхів у дальших студіях, вітали директор школи П. Андрієнко-Данчук, вчителі—М. Данчук-Решітник, Корнель Василик, мгр Іван Кобаса.

В четвер, 24-го травня, ц. р., відбувся прощальний вечір для матуристів в залі Визвольного Фронту. При святочно прибраних столах засіли матуристи, батьки, учні 11-ої кляси і гості. Програмою провадила голова Осередку СУМ Марійка Гаргай.

Привітавши присутніх, голова попросила до почесної президії представників організацій, дирекцію школи та вчителів. Молитву провів о. Лев Ґолден, катехит парафії св. Юра.

Після молитви слово мала директор школи Павлинна Андрієнко-Данчук, яка привітала присутніх, склала ґратуляції матуристам, вручила матуральні свідоцтва і дарунок-чек з фонду сл. пам. вчительки Богданни Сидор-Чарторийської та зазначала у своєму слові, що матура має велике значення в людському житті, це поріг, через який молода людина переступає, стає самостійною та йде в широкий світ праці і науки. Українська молода людина, крім загальних вищих студій, має не забувати і доповнити себе вищими студіями в українських високих школах як Український Вільний Університет та Гарвардський Університет, а також уміти посвятити себе для української справи.

Від кредитової кооперативи „Самопоміч" вітав д-р Роман Гуглевич, нагородивши матуристів пам'ятною книжкою „Втрачені архітектурні пам'ятки Києва".

Євген Кузів і Соня Решітник, учні 11-ої кляси, обдарувавши квітами, вітали матуристів та побажали їм успіхів у майбутніх студіях.

Від матуристів Лідія Микитин і Петро Плісак склали щиру подяку батькам, вчителям, дирекції школи, Осередкові СУМ за вкладену велику працю, щоб доконати цього великого успіху.

Голова Батьківського Комітету 12-ої кляси Теодор Боднар подякував всім, хто посвятився виховно-навчальній ділянці школи Українознавства Осередку СУМ і хто в більшій чи меншій мірі спричинився до успішного закінчення нашими матуристами українознавчих предметів матурою.

Голова Осередку, Марійка Гаргай, подякувала всім присутнім за збагачення цього свята. Молитвою „Боже Великий" закінчено цей незабутній вечір.

Маруся Данчук-Решітник

Рецензії...

(Закінчення зі стор. 2)

зачаровану наявність і цим створюють почуття вікна через яке треба дивитись і стояти віч-у-віч. Дійсно, таке мистецтво відходить від звичайного, полонить нас своєю декоративною силою і своєю живою теплотою".

Критик (ФДЦ) з „Ґазет ван Антверпен", Антверп, 15-го травня 1984 року, пише, що „городи" Аркадії Оленської-Петришин „є майже людсько загрозливі... Мисткиня фасцинує її незвичайним багатством кольорів... Глядач майже відчуває запах рослинности Аркадії Оленської-Петришин, яка повністю здійснює своє райське перше ім'я... рослини на темному фоні вказують на загрозу та бурю. Вони дають людський вимір для цілости виразу. Людський аспект ніколи не є відсутнім у цьому оспіванні феноменів природи. В цьому є послідовність в її сюжетах. Інтерпретації Оленської-Петришин вказують на великий образотворчий талант та на живу та оригінальну візію".

Критик Ерфевель в „Ля Семен д'Анвер, 4-го травня 1984 року пише: „Світ Аркадії Оленської-Петришин спокусливий... Тоді коли мисткиня передає точно форми природи, вона дає волю своїй уяві кольорів. А це, в свою чергу, провокує і зачаровує глядача і створює сутність її малюнків. Її кактуси нагромаджені у правдивих скупченнях створюють враження напівлюдськости... відчувається життя у цих нагромадженнях кактусів, начебто вони росли, вмирали або постійно боролися за своє збереження... нагромадження створює уяву справжніх людей.. У цій грі кольорів Аркадія Оленська-Петришин є зокрема успішна. Вона насолоджується кольорами і надає своїм композиціям глибину і багатство. Правду кажучи, її полотна створюють справжнє свято... прецизність виконання надає її кактусам їхню унікальну оригінальність... вони творять веселкову армаду".

Коротші згадки, репродукції та рецензії появилися також в газетах „Брусельсе Пост", „Свар", „Брюсельс Ероп", „Ніеуве Гідс", „Брусельсе Пост", „Фольк Ґент" та в інших.

(З французької і голяндської мови переклали проф. Іван Фізер і проф. Джеймс Деккер.)

Спомин...

(Закінчення зі стор. 2)

тільки приїдемо до якого села, а польового шпиталю вже немає, вибрався дальше на захід, бо наступають большевики. Ми всі голодні та перемучені сталою їздою. Починаю відчувати сильні болі в руці і в нозі. Пригадую, що в одному селі наш селянин, до якого я заговорив по-нашому, дав мені гарячого молока і хліба. Так ми їхали три дні і заїхали до Стрия.

Нас і ще більшу кількість ранених примістили в касарнях. Вночі большевики кидали на місто з літаків запальні бомби, так звані „кукурудзи" і ми, хто міг, — ховались по викопаних на подвір'ї ровах. Вранці ми довідались, що лікарі і санітари нас покинули. Що робити? Моя рука й нога „закоцябли", бо не мав жадної перев'язки вже три дні. Я знайшов кусок патика і, підпираючись, пішов на вулицю перед касарні. Мій вигляд мав бути жахливий. Непоголений, без шапки чи шолома, виголоджений, невиспаний. Під брамою касарні стрічаю німця з мотоциклем і причепкою. Прошу його, щоб мене завіз на залізничу станцію, на що він погодився. Коли я приїхав на станцію, то довідався, що є останній поїзд з двома вагонами на Мадярщину. Я чимскоріше видряпався до вагона і знайшов тут повно ранених німців та полковника Михайла Ліщинського з Дивізії, що був уже без руки. Невдовзі поїзд рушив і ми подались далі без жадної санітарної допомоги через Лавочне на Карпатську Україну.

Голод і біль усім дуже дошкуляв. Але на одному перестанку вранці перед нами затримався довжезний поїзд Червоного Хреста, а в нім повно ранених. Я скоро „на рачках" перенісся з нашого вагона і пересів до поїзду Червоного Хреста з тією думкою, що тут одержу якусь опіку. Сів я на сходах і на моє приємне здивування поїзд рушив, а я з ним. Погода чудова. За яку годину стаємо на якійсь станції і санітари між собою говорять по-нашому. То були українці — закарпатці, які служили в мадярському війську. Обслуга того поїзду Червоного Хреста була під мадярським доглядом. Розносять зупу і дають мені. Я прошу санітара по-українськи, щоб дав мені кусник хліба, а він здивовано дивиться на мене і відповідає, що хліб я одержав учора на сьогодні. Я змушений йому сказати неправду, що я ввесь хліб з'їв учора. За якийсь час він приносить мені цілий хліб, папіроси і шоколяду.

По кількох днях ми заїхали до Югославії, до Суботніци. Там нас доперва вимили і перев'язали рани. Я був одинокий з українців. Усі були німці. Там перебув я три місяці в шпиталі, що був приміщений у школі, а потім три місяці біля Відня. По звільненні із шпиталя післали мене на Словаччину, до Желіни, де перебувала команда нашої Дивізії. В Желіні післали мене до Святого Мартина, до моєї штабової сотні 31-го полку. Опісля ми подались до Югославії і Австрії, де нас застала капітуляція. За тим прийшли: полон в Італії, Белярія і Ріміні, шпиталь Цезена, шпиталь біля Штутґарту в Німеччині і звільнення до Мюнхену, де перебувала моя мама, сестра і брат.

Американський...

(Продовження зі стор. 2)

впливає на ефективність його праці. Це полегшує працю і створює добрий настрій.

З.: Чи факт перебування Ренати Бабак у Вашінґтоні, а Добрянського в Ню Йорку не створює труднощів для відбуття репетицій з вами і хором „Думка"?

В.: Жадних труднощів не існує. Ми вже раніше відбули репетиції репертуару з Ренатою Бабак, бо вона виконує цей репертуар у своїх концертах. Я настільки добре знаю Добрянського, що мені відомі всі нюанси інтерпретації його репертуару, тому все що ми робимо, так це готуємо заздалегідь оркестровий супровід. Потім, зовсім не важко поєднати з огляду на його високу професійність. Він співає в Метрополітен Опері і знає, як йти за дириґентом. Він пильно слідкує за дириґентською паличкою, сприймаючи всі нюанси. З таким професіоналом не може бути ніяких проблем. Проте, він не пропускає жадної репетиції. Він приїжджає з Ню Йорку. Він прибуває до Вашінґтону на репетиції, і після того повертається вночі назад до Ню Йорку.

П.: Чи справді існує необхідність відбувати ці репетиції? І скільки їх треба — дві, три, п'ять?

В.: Чим більше-тим краще. З оркестрою ми робимо багато більше. Бабак і Добрянський прибувають на репетиції оркестри добре підготованими, бо задовго перед тим, відбувають окремі репетиції своїх арій і дуетів. А це полегшує поєднання всіх компонентів на спільних репетиціях.

П.: А що ви можете сказати про хор „Думка"?

В.: — Співпрацювати з хором „Думка" завжди дуже приємно. Цей хор є надхненним вокально-мистецьким колективом. Ним керує чудовий професійний дириґент, надзвичайно компетентний музичний керівник — Семен Комірний. Минулого року хор „Думка" виявив готовість приймати зауваження, і працездатність. Після спільних репетицій, їхній виступ на концерті позначився найвищою мистецькою вартістю. Минулого року, в той час, як відбувалась демонстрація, протягом всього дня ми відбували репетицію в Культурно-Мистецькому Центрі імени Кеннеді. Цього року, тому що ми добре пізнали один одного, я пляную поїхати до Ню Йорку і їх послухати, щоб наш спільний виступ 16-го вересня міг відбутися на ще вищому мистецькому рівні.

П.: Тобто, ви хочете сказати, що незалежно від того, чи виконавці є членами вашої оркестри, чи українські солісти, чи хор, ви сподіваєтесь, що вони приїдуть на репетиції добре підготованими. І вони вас не підведуть тому, що вони — професіонали, які ставляться до себе з великою вимогливістю. І саме тому ви переконані, що концерт „Музичний поклін українській культурі" в Культурно-Мистецькому Центрі імени Кеннеді 16-го вересня матиме великий успіх.

В.: Саме так.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Філядельфійської Округи

ділиться сумною вісткою з Союзовою громадою, що 8-го серпня 1984 року упокоївся в Бозі на 87-му році життя заслужений Союзовий діяч, почесний голова Округи, основоположник 430-го Відділу „Дністер" та довголітній його секретар і учасник багатьох Союзових Конвенцій

бл. п. інспектор

ОСИП БАКАЙ

ПАНАХИДА — відбулась в п'ятницю, 10-го серпня 1984 року.

ПОХОРОН — в суботу, 11-го серпня 1984 р. з церкви св. Миколая, на цвинтар Факс Чейс, Па.

Шановній Дружині Параскеві, Невістці Синтії, Внукам і Родині найщиріші співчуття складає

УПРАВА ОКРУГИ

Спортові розсипки

Як і було запляновано, в Колізеї в Лос Анджелесі відбулась церемонія відкриття XXIII літніх Олімпійських Ігрищ з участю 90.000 глядачів. Під звуками оркестр біля 8.000 змагунів із 140 країн перемаршували із своїми прапорами та деякі в барвистих строях і тюрбанах чи інших обвитках голови, уставились перед трибунами.

В мистецькій частині ансамблі хорів, тромбонів та фортепіянові виповнили програму; випущено множество бальонів та 2,500 голубів. Колишній декатлоніст Рейфер Джансон перебрав від внуки Джесі Овенса смолоскип та запалив полум'я, а президент Роналд Реґен—оце перший, як голова держави,—відкрив Ігрища. Він зайшов також до квартири атлетів ЗСА та заохотив їх до змагань, на що одержав відповідь: „Ми готові, пане Президенте!". Це не були пусті слова.

Дужання і наколесництво

Немає сумніву щодо легкої атлетики, але в дужанні, домені східнього бльоку, в якому ЗСА навіть не дійшли до чвертьфіналів раніше, які це можливості вони мають навіть у відсутності східніх потуг? Ніяких.

Проте, атлети ЗСА вже здобули дві золоті, одну срібну та бронзову медалі, чого ніколи не бувало.

Як це сталось? Отже в правилах Ен-Сі—Ей-Ей—(правляче університетське тіло) були якісь архаїчні приписи, згідно яких борці ЗСА заправлялись та змагались та які були незгідні з правилами олімпійськими. Це означало, що добрі змагуни вправляли та змагались чотири роки згідно з одними, а як прийшло до Олімпіяди, то зовсім іншими правилами, і вони заламлювались.

Врешті-решт хтось впав на „геніяльну думку" узгіднити правила університетські з олімпійськими. Так довго це тривало.

Що ж це, чи вже приходить кінець світу?- поставити питання західні потуги, учасники Тур де Франс. Де хто бачив таке? Чи американці пересілись із своїх вигідних авт на перегонові ровери? Бо вісім медалів, в тому чотири золоті, три срібні та одна бронзова, не падуть як манна з неба.

Приймім, не було совєтів, але тут такі потуги як французи, бельгійці, еспанці, німці, данці, австралійці та інші, отже не можна сказати, що на „безриб'ї і рак риба". Хто є ті молокососи, про яким ми нічого, ніколи не чували?

Оце почули та довідались, що в наколесництві гряде нова потуга, приспаний велетень, який щойно пробудився. А він, цей велетень, ще неодноразово проявиться.

Сповнені емоціями, напруженням

Це були гімнастичні змагання, дружинових в групі чоловіків, та індивідуальних жіночих (фактично дівочих), які тримали глядачів в небуденному напруженні, часто із спертим віддихом--тривогою, надією та сподіванням, одним словом, цілою ґамою людських почувань.

В чоловічих змаганнях фаворитами були китайці, мистці світу, які виказали більше рутини та різноманітности, на думку автора допису, але менше надхнення, як дружина ЗСА. В кожній дружині—шість змагунів в п'ятьох конкуренціях. Що тільки підтягне китаєць на 10 точок—найвище означення,—за деякий час і змагуни ЗСА те саме зробили і так на переміну воно продовжалось через три години. Мабуть підтримка публіки дала наснагу змагунам ЗСА, які здобули дружинове мистецтво. В спортовому дусі, але з великим розчаруванням, гімнасти Китаю підійшли та подали руку суперникам із ЗСА.

Проте мабуть найбільш емоційні були змагання в індивідуальній гімнастиці у жінок між Екатериною Шабо, румункою (фактично мадяркою) та Мері Лу Реттон, ЗСА, хоч там брали участь приблизно 15 змагунок. В минулому тренером Шабо був Беля Каролі, а тепер він тренує М. Реттон.

Хто є цей Беля Каролі?

Беля та його дружина Марта закінчили Академію тіловиховання в Букарешті, як і автор цих рядків. В малому містечку Семигород вони відкрили школу гімнастики і так мадяр Каролі натрапив на українку Надю Команич. Олімпіяда, тріюмф Наді, а пізніше здобуття світового мистецтва. Але компартія Румунії хотіла диктувати Белі як і що робити, що його зворохобило і в 1981 році під час турне румунської дружини, в якій і Надя взяла участь, дві скромні людини з'явились в американському Іміґраційному бюрі, прохаючи азилю.

В кожній іншій державі розхопили б Белю, тільки не у ЗСА. Він почав працювати як помивач начиння, аж поки один тренер в Оклагомі дав йому працю в його приватному клюбі. Згодом Каролі дістав працю теж на університеті Оклагоми. Подружжю Каролі вдалося спровадити до Америки їхню доньку, яка була залишилася в Румунії.

Два тренери

Тренером дівочої дружини ЗСА є одна людина, а тренером найкращих трьох змагунок є Каролі. Нездорова ситуація, бо ці змагунки чекали на вказівки та директиви в першому ряді сидячого Белі, який диригував ними.

Е. Шабо закінчила свої вправи і за нею слідувала Реттон. Щоб перемогти, їй потрібно було досконалого висліду 10, але 9.95 дало б їй зрівнання із Шабо.

Мері Лу глянула в сторону Белі і він показом рук вказав їй що вона має виконати у вправі на коні: два обороти і півтора скруту? Так!

Реттон скочила перший раз, вислід—магічна десятка. Погляд до Каролі: мистецтво вже здобуте, публіка реве, чи ще раз? Кивок голови і в другому скоку маленька (4 фути 11 інчів) знову здобуває олімпійське мистецтво. Після ґратуляції товаришок, із розгону перескакує перегородку та опиняється в обіймах Белі Каролі. Із сумом та завистю дивилась на цей прояв повнолиця Шабо, ніби питаючи—чому відійшов Беля від нас?

Ф. Лукіянович

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що дня 8-го серпня 1984 року упокоївся в Бозі

наш Дорогий
МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

ОСИП БАКАЙ

б. інспектор повітової самоуправи, учасник Першої світової війни і Листопадового Чину та діяльний член кооперативного руху й інших організацій тут і в Рідному Краю.

ПАНАХИДА відбудеться в п'ятницю, 10-го серпня 1984 року, о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Насевича при 109 E. Tabor Road, Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН в суботу, 11-го серпня 1984 р. з церкви св. Миколая на український католицький цвинтар у Факс Чейс, Па.

Горем прибиті:

дружина — ПАРАСКЕВІЯ
синова — ФРАНЦЕС
внуки — СИНТІЯ І КАТЕРИНА АНТУС з Родиною
кузин — д-р ЮРКО БАКАЙ в Німеччині
та дальша Рідня в Україні і Польщі

ЗАХІДНІ СПОСТЕРІГАЧІ і кореспонденти в Індії помітили, що окупаційне совєтське військо хоче за всяку ціну розправитись з антикомуністичним і антисовєтським рухом спротиву. Кожного дня, інформують ці кореспонденти з Ню Делі, відбуваються масові бомбардування гірських околиць, цивільних скупчень і позицій повстанців з надією зломати спротив афганського руху спротиву, який змагається за самостійний Афганістан і закінчення совєтської окупації. Тепер від цих бомбардувань й інших військових акцій загинуло понад 300 осіб цивільних, а багато сотень були поранені. Із совєтської сторони були також великі людські втрати. Говориться про 200 забитих і 1,600 поранених. „Совєти дуже поденервовані афганським спротивом і стріляють в усе, що рухається", — кажуть спостерігачі. Про це говорили також дезертири із совєтської армії, які недавно зустрічались з кореспондентами на пресовій конференції в Ню Йорку.

ПРЕСОВІ АҐЕНТСТВА ІНФОРМУЮТЬ З ЕВРОПИ, що тероризм в Еспанії збільшився, особливо в провінції басків. Їхня терористична організація ЕТА збільшила в останньому часі свою активність на всіх відтинках. В минулих трьох місяцях від куль баскських терористів загинуло біля 40 осіб, окремо поліцянтів, військових старших, урядників федерального уряду і цівільних осіб, які противились терористичній діяльності басків. Крім того баски розвинули свою дію у сусідній Франції й інших европейських державах. У вівторок, 7-го серпня ц.р., при переході кордону з Еспанії до Франції загинули від куль прикордонників один з баскських терористів, а три поліціянти були поранені у перестрільці.

ПРЕЗИДЕНТ ЛИВАНУ АМІН ҐЕМАЕЛЬ не може дати собі ради з представникам християн і мусулман у кабінеті, які ніяк не можуть погодитися на запропонований урядом плян розміщення військових частин Ливану на пагорбках довкола Бейруту. Не маючи довір'я одні до одних обидві сторони висувають проти себе різні контроверсійні аргументи, які ніяк не сприяють дружній атмосфері і перешкоджають у працях уряду. Не є виключно, кажуть політичні спостерігачі, що Ґамаєль буде змушений переформувати свій уряд, якщо політична криза поглиблюватиметься.

ТАК ЗВАННИЙ „МИРНИЙ КОРАБЕЛЬ" західньонімецької партії „зелених", яка в першу чергу змагається за „мир" і за збереження довкілля та ініціює протестні акції проти нуклеарної зброї, зокрема розміщення американських ракет Першінг II і крилатих в Европі, не міг причалити до східньонімецького порту Росток, бо комуністичні власті Східньої Німеччини не погодились на таке причалення і влаштування мирної маніфестації. Після майже двогодинних переговорів „корабель миру" мусів повернутися до західньонімецького порту. Виглядає, — заявили західні спостерігачі, — що комуністи тільки багато говорять про мир і заборону нуклеарної зброї (західньої в першу чергу), але в себе забороняють влаштувати навіть мирні маніфестації прихильників цього миру чи інших пацифістів. „Зелені", в результаті неуспішних переговорів і заборони, від'їхали три милі поза східньонімецьку зону і випустили в повітря сотні кольорових бальонів з прив'язаними до них летючками.

У Гарварді вчать історію українських церков

Кеймбридж, Масс. (ФКУ) Курс новітньої історії України в програмі цьогорічної Літньої Школи в Гарвардському університеті, що його викладає проф. Юрій Божик втішається особливим зацікавленням студентів. Понад 30 осіб бере участь у тому восьмитижневому курсі.

Викладач має звичай деколи запрошувати на переведення спеціяльних лекцій спеціялістів окремих ділянок історії. Недавно лекцію на тему „Відношення релігійних інституцій до політично національних справ України новітньої доби" перевів проф. Франко Сисин.

Проф. Сисин, проф. історії в Гарварді і член дирекції Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету, є першорядним, особливого обдарування викладачем.

Викладач вже на початку лекції підкреслив, що в часі, як у більшій частині Европи роля Церков першої половини XX століття зменшувалась, зокрема в політичному та культурному відтинках, релігійні установи як у східній, так і у західній Україні займали передове місце в підтримці української національної та культурної діяльности.

Проф. Сисин вияснив, чому в наслідок невдачі змагань за самостійність України діяльність українських православної та католицької Церков мала особливе значення в дальшому підтримуванні українських самостійницьких стремлінь. Він присвятив чимало уваги характеристиці постатей великих митрополитів Василя Липківського та Андрея Шептицького.

Викладач подав історичне тло взаємовідносин між Церквою та державою від часів навернення Константина, вказав у чому різниця між православною і католицькою Церквами, обговорив головніші події в історії Української Церкви.

Українська Православна Церква відігравала центральну ролю в політичному та культурному житті України в XУІ та XУІІ століттях, але втягнення та розчинення її в російській православній Церкві закінчило цю ролю, починаючи XIX століттям. Українському церковному рухові приходилось боротись проти російського насилля та панування, щоб відродити юрисдикцію Української Православної Церкви в 1917-21 роках.

Відмінно від православної, Українська Католицька Церква здобула майже домінуючу позицію в українському національному житті в Галичині XIX століття. Її авторитет збільшувався всупереч всяким соціялістичним і антиклерікальним течіям. Особливо патріотична діяльність цієї Церкви в 1918 році зміцнила її позицію.

Проф. Сисин згадав теж важливіші напрямки української релігійної думки. Насвітлив соборно-правні, автокефальні проблеми Української Православної Церкви та її зусилля українізації. Якщо йдеться про Українську Католицьку Церкву, то тут виринула боротьба між латинізуючими тенденціями у противенстві до східньо-обрядових традицій. Блестить величною діяльність Митрополита Шептицького—діяльність широких горизонтів, спрямована під кутом сприяння християнській єдности.

Надходяче тисячоліття українського християнства є немов викликом для нашої спільноти поглибити знання української релігійної історії. Лекція проф. Сисина, як теж доповідь проф. Ігоря Шевченка про Візантію і слов'ян, доповідь д-ра Алвина Капусти про штундистів дали змогу гарвардським студентам поширити своє розуміння історії релігії та церковного життя в Україні.

Квестіонують...

(Закінчення зі стор. 1)

свого мужа під час її кампанії на конґресменку в 1978 році, що, за словами П. Каменара, викликає поважні питання леґального характеру.

Як повідомляє „Ню Йорк Трібюн" в числі з 8-го серпня, демократи в Палаті Репрезентантів перевірили фінансовий стан Ферраро і знайшли в ньому поважні неточності.

В роковини бою під Бродами

Хоч українська громада в Амстердамі, Н. Й., невеличка числом, а тепер ще й нема в нас сильної організації і професійних сил, щоб улаштовувати виставки чи концерти, чи хоч би культурно-освітні вечори, відчити і тощо, але є ще дух завзяття і громада завжди бере участь у всіх цих імпрезах в Олбанській окрузі.

29-го липня ц. р. мала горстка колишніх вояків І-ої Української Дивізії вшанували тих, що в 1944 році полягли в нерівному бою з комуно-московськими загарбниками під Бродами. Багато молодого цвіту впало тоді в бою слави. А від того часу багато їх, учасників визвольних змагань, вже відійшло у вічність.

Отець М. Харина, місцевий парох, відслужив Панахиду, та при тому згадав, що бій, який провадила Українська Дивізія—це бій з відвічним ворогом—комунізмом; що ще не закінчений і що комунізм є загрозою цілому людстві по цілому світі.. Хай буде Вічна Пам'ять борцям проти комунізму.

Після Панахиди мешканці Амстердаму зійшлись до церковної залі, щоб хоч скромно вшанувати пам'ять тих, що впали в боях і вшанувати живих учасників героїчних боїв під Бродами. На початку цих сходин О. Пишак попросив хвилиною мовчанки вшанувати пам'ять усіх, що боролись в рядах Дивізії чи УПА, чи в інших українських частинах.

Роман Лазурко, учасник боїв прочитав короткий спогад про створення Української Дивізії про завзяті бої, а головно про страшний бій під Бродами.

На закінчення цих скромних спогадів присутні проспівали український національний гимн „Ще не вмерла Україна".

В. Гупаловський

Двоє українців працюють на Олімпіяді

Конвенція Демократичної партії, яка недавно відбулася в Сан Франсіско і Олімпійські Ігрища, що відбуваються тепер в Лос Анджелесі, притягнули до Каліфорнії сотні тисяч людей не тільки з Америки, але й з цілого світу.

Активну участь в цих подіях брали двоє каліфорнійських українців, брат і сестра, Ліда і д-р Петро Чопівські.

Ліда, що недавно зробила маґістерку в університеті в Стенфорді, Каліфорнія, була запрошена Демократичною партією працювати під час Конвенції координатором соціяльно-товариських активностей, допомагаючи делеґатам і їхнім родинам плянувати розваги, щоб якнайприємніше провести час під час Конвенції.

Це, очевидно, вимагало доброго знання міста Сан Франсіско, яке Ліда пізнала дуже добре, працюючи там в телевізійній станції і студіюючи в університеті у Стенфорді.

Після закінчення Конвенції Ліда поїхала вздовж прекрасного побережжя Тихого океану до Лос Анджелесу, щоб почати свою працю на Олімпіяді.

Вона була заанґажована телевізійною мережою Ей-Бі-Сі, , як зв'язкова з чужинецькими кореспондентами і репортерами. Завданням Ліди було постачати закордонній пресі всякі інформації про ЗСА, Лос Анджелес, про змагунів та висліди змагань.

Брат Лідії, Петро, доктор медицини, лікар, професор Каліфорнійської Медичної школи в Лос Анджелесі і директор програми резидентів, також був затруднений на Олімпіяді. Як спеціяліст-спортовий лікар, він взяв на себе обов'язок бути присутнім на всіх змаганнях водного поло і гімнастики даючи медичну допомогу змагунам і глядачам.

В цій ділянці д-р Петро Чопівський працював від весни, плянуючи цей аспект Олімпіяди.

Брат і сестра, крім своїх обов'язків знаходили ще час, щоб бути присутніми на всяких Олімпійських змаганнях як глядачі.

Ліда і Петро є дітьми Софії і д-ра Юрія Чопівських з Іллиной.

Н. Н.

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД прем'єр-міністра Войцеха Ярузельського незадоволений частинним знесенням санкцій Адміністраціїю президента Роналда Реґена, як зрештою і передбачали західні політичні спостерігачі. Єжи Урбан, речник варшавського режиму заявив, що знесення санкцій з передумовами про привернення прав для колишньої робітничої профспілки „Солідарність" є в першу чергу вмішуванням у внутрішні справи Польщі, бо ніхто не має права ставити вимоги іншим урядам, як вони мають поступати у відношенні до своїх громадян, тим більше колишніх засуджених на підставі кримінального закону осіб. Урбан, кажуть спостерігачі, думав про заяву Державного департаменту ЗСА, що Америка слідкуватиме за розвитком подій на відтинку пошанування прав людини в Польщі. Заява Уряду ЗСА, сказав Урбан, це „ложка дьоґтю в бочку меду". Крім того Є. Урбан закинув ЗСА, що вони підтримують контрреволюційні сили в Польщі, в тому числі нелеґальну організацію „Солідарність".

ЗАХІДНІ ДИПЛОМАТИ в Ню Делі, Індія, інформують, що совєтські окупаційні власті в Афганістані стосують тепер нечуваний досі в історії воєн терор проти цивільного населення, яке симпатизує чи допомагає антикомуністичним повстанцям. Під час наступу на позиції повстанців совєти масово бомбардують поселення цивільних селян, знищуючи до тла їхні житла, посіви, ярину, овочі і все живе. До Ню Делі надійшли також відомості, що совєтські війська далі вживають хемічну зброю проти повстанців і крім того розсівають різні бактерії для поширення різних хворіб серед партизан. Назовні Москва кричить проти американської продукції хемічної зброї, — кажуть політичні спостерігачі, — але у сфері своїх впливів широко цю зброю застосовує проти партизанів і цивільного населення. Не зважаючи на масові наступи совєтського війська випосаженого модерною зброєю і летунством, Москві не вдається зламати спротиву афганського народу.

У ФРАНЦІЇ СЕНАТ ВІДКИНУВ пропозицію уряду, щоб поширити кількість питань, які можуть бути розв'язані через загальний референдум. Цю відмову уважають корисною для президента Франсуа Міттерана і його нового прем'єр-міністра, який створив кабінет без комуністів. Тепер президент і його соціялістична партія мають доказ, що опозиційні партії відмовляють голосуючим здобути більше впливів.

РОЗВІДЧІ ЧИННИКИ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ і деякі британські газети повідомили, що Совєтський Союз будує в доках Николаєва над Чорним морем кольосальний нуклеарний літаконосець 75,000 тоннажу. Газети помістили навіть зроблені сателітами фотознімки, які вказують на розмір корабля. Праці над будовою літаконосця розпочались ще в січні 1983 року, але, як виглядає, совєтський уряд приспішує тепер роботи, заанґажувавши до будови додаткові фахові сили. Адмірал Серґей Ґоршков, головнокомандувач совєтської воєнної фльоти особисто відвідує місце будови літаконосця і це вказує на важливість його будови для совєтів.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ФРАНСИС ҐРИФФИН, член УНС Відд. 422-го ім. С. Петлюри у Філядельфії, Па., померла 17-го червня 1984 року на 47-му році життя. Нар. 1937 року у Філядельфії. Членом УНС стала 1980 року. Залишила у смутку матір Марґарету 6 сестер і 3-ох братів. Похорон відбувся 20-го червня 1984 року на цвинтарі „Кальварія" в Шонкоґокені, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар.

ГРИГОРІЙ ГРИБ, член УНС Відд. 123-го ім. Св. Марії в Скрентоні, Н.Дж., помер 20-го липня 1984 року на 71-му році життя. Нар. 1913 року в селі Шоломичі, повіт Львів, Україна. Членом УНС став 1967 року. Залишив у смутку дружину Ірину, сина Романа, дочку Катерину, сина Григорія та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 23-го липня 1984 року на цвинтарі св. Володимира в Скрентоні, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
С. Галик, секр.

ГАРРІ БРАЙТИС, член УНС Відд. 261-го Т-ва „Україна" у Вілліямставні, Н.Дж., помер 23-го липня 1984 року на 31-му році життя. Нар. 27-го березня 1954 року в Кемден, Н.Дж. Членом УНС став 1968 року. Залишив у смутку батька і матір, трьох братів і три сестри. Похорон відбувся 25-го липня 1984 року на Порчтавн Методіст Семетері в Порчтавн, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Петро Аркотин, секр.

ВАСИЛЬ ДОРОЩУК, член УНС Відд. 240-го ім. полк. Е. Коновальця, помер 1-го липня 1984 року на 61-му році життя. Нар. 3-го липня 1923 року в селі Теклівка, Рівенської області, Україна. Залишив у смутку дружину Марію, дочку Галину Цірітович, сина Володимира, синову Ірину, та внуків: Лісу, Лінду і Ніколь a в Україні брата Олександра. Похорон відбувся 5-го липня 1984 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа.

МАРІЯ ҐОҐОШ, член УНС Відд. 59-го Т-ва „Українська Січ" в Бриджпорті, Кт., померла 16-го липня 1984 року на 69-му році життя. Нар. 19-го січня 1915 року в Джерзі Ситі, Н.Дж. Членом УНС стала 1946 року. Залишила в смутку Стефана Ґоґоша. Похорон відбувся 20-го липня 1984 року на цвинтарі Іст Ридж Ловн в Клифтоні, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Тарас Сливінський, секр.

АНТІН ВОВЧУК, член УНС Відд. 220-го Т-ва свв. Петра і Павла в Чикаго, Ілл., помер 25-го травня 1984 р. на 67-му році життя. Народився в Чикаго. Членом УНС став 1936 року. Залишив у смутку дружину Софію, сина Антона Михайла з дружиною і внуків Михайла і Роберта. Похорон відбувся на цвинтарі Св. Марії в Евергрін Парк, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

ПЕЛАГІЯ ПІДСКАЛЬНА, член УНС Відд. 211-го ім. св. Михайла на Статен Айленд, Н.Й., померла на 76-му році життя. Нар. 1907 року в Україні. Членом УНС стала 1930 року. Залишила в смутку Михайла Підскального. Похорон відбувся 23-го травня 1984 року на „Моравіан Семетері", на Статен Айленд, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар.

СТАНИСЛАВА ГУРИН, член УНС Відд. 361-го Т-ва „Дністер" в Ню Йорку, померла 3-го травня 1984 року на 87-му році життя. Нар. 1897 року в Україні. Членом УНС стала 1934 року. Залишила в смутку трьох синів, Андрія, Осипа й Івана з родинами; 8 внуків та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 7-го травня 1984 року на цвинтарі Мавнт Олівет в Маспет, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Степан Чума, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 19-го СЕРПНЯ 1984 р.

Нюарк, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Івана Хрестителя 76-ий Відд., о год. 10:30 ранку в залі української католицької церкви св. Ів. Хрестителя при Сенфорд Авеню. Проситься членів прийти та вирівняти залеглі вкладки. Найкраще платити вкладки чеками та посилати прямо до Відділу. — В. Боярський, предс., Т. Клебан, кас., Юлія Демчук, фін. секр.